

GONG ZAMANI

BORSA İSTANBUL

GONG ZAMANI

Pandemi yılı Borsa İstanbul'a yaradı

Halka açılmalar rekor talep görüyor

2020 yılında 782 bin kişi pay piyasalarıyla tanıştı. Böylece, pay piyasalarındaki yerli yatırımcı sayısı ayda ortalama 65 bin artarak toplam 1 milyon 970 bine, portföy değeri de 210 milyar 312 milyon liraya ulaştı rekor tazeledi. Bu dönemde yabancı yatırımcı sayısı 351 artışla 11 bin 964'e ulaştı.

GİRAY DUDA

Uzun yıllardan bu yana hisseleri Borsa İstanbul'da (BİST) işlem gören şirket sayısının yeterli sayıda olmadığı, şirketlerin farklı nedenlerle halka açılmayı tercih etmedikleri belirtilir, bunun üzerinde değerlendirme ve tartışmalar yapıldı.

Kovid-19 pandemisi, 2020 yılına damgasını vurdu. Dünyada yüzbinlerce, Türkiye'de binlerce kişi hayatını kaybetti. 2021 başından itibaren yaygınlaşan aşılama ile ölüm ve hasta sayısında yavaş bir gerileme olsa da pandeminin tüm dünyadaki etkinliği henüz ortadan kalkmadı. Tünelin ucundaki ışığın görüldüğü ve hızla aydınlığa doğru yol alındığı düşüncesi hakim dünyanın her köşesinde.

Ölümlerin yanı sıra, salgının daha da yayılmasını önlemek için ülkelerin aldığı koruyucu, karantina önlemleri de ekonomik yaşamı olumsuz etkiledi. Başta hizmet olmak üzere

pek çok sektördeki faaliyetler neredeyse durma noktasına geldi. Ülkeler büyüyemedi, üretim düştü, ihracat yapılamadı, işsizlik daha önce görülmemiş ölçüde arttı.

► PANDEMİDEN ETKİLENMEYEN SEKTÖR

Buna karşılık, sermaye piyasalarında yıl boyunca hem yatırımcı hem de halka arz açısından görülmemiş bir büyüme dikkat çekti. BİST'te kote olan hisselerle ilgilenen yerli yatırımcının sayısı 2020 boyunca hız kesmeden artmaya devam etti. Yerli yatırımcı sayısı aralık ayında 103 bin artarken, 2020'nin tamamında 782 bin kişi pay piyasalarıyla tanıştı. Böylece, pay piyasalarındaki yerli yatırımcı sayısı 2020'de aylık ortalama 65 bin artarak toplam 1 milyon 970 bine, portföy değeri de 210 milyar 312 milyon liraya ulaşarak rekor tazeledi. Bu dönemde yabancı yatırımcı sayısı 351 artışla 11 bin 964'e ulaştı.

Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) verilerine göre Ocak 2021 itibarıyla

GONG ZAMANI

toplam yatırımcı 2 milyon 168 bin 605 kişiye ulaştı. Yerli yatırımcı sayısı da 2 milyon 156 bin 283 kişiye çıktı.

Borsaya olan bu yoğun ilginin nedenleri, gelişen teknolojiyle birlikte sermaye piyasalarında işlem yapmanın kolaylaşması, halka arzların yüksek getiri sağlaması, çok düşük seviyelere inen faizler ve yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını sebebiyle evden çalışanların sayısındaki artış olarak kabul görüyor.

► HALKA ARZ ZAMANI

Uzmanlar, artan yatırımcı sayısına paralel olarak birçok şirketin borsaya kote olmak üzere harekete geçtiğini, söz konusu momentumun başarılı şekilde yönetilebilmesi halinde sermaye piyasalarına ilginin devam edeceğini belirtiyorlar. Halka açılmaların önündeki en büyük engellerden birisi olan yatırımcı sayısının azlığı ve halka arz edilen payların yeterince talep görmemesi artık geçmişte kalmış gibi görünüyor. 2020 yılındaki başarılı halka arzlar ve 2021'in hemen başındaki açılmaların gördüğü büyük talebin önümüzdeki aylarda da devam edeceğinden kuşku duyulmuyor.

Uzmanlar, Kasım 2020'de ekonomi yönetimindeki değişimle birlikte yabancı yatırımcının da Borsa İstanbul'a ilgisinin arttığını, bu eğilimin devam ettiğine dikkat çekiyorlar.

► ALTERNATİF FİNANSMAN YOLLARI

Şirketlerin finansman temininde birinci yol olan banka kredilerinin maliyetinin son dönemde giderek artması, kurdaki yüksek düzeyin, global emtia fiyatlarındaki sürekli artışın, lojistik ve navlun fiyatlarındaki şaşırtıcı yükselişin ve talep sıkıntısının etkisiyle daha ucuz finansman arayışı giderek yoğunlaştı. Sanayi sektör temsilcileri, özellikle sanayi kuruluşları açısından halka açılmalara çok uygun bir ortamın var olduğu düşüncesindedir.

► BANKA KREDİLERİ İDEAL DEĞİL

Türkiye'nin en çok üyeye sahip sanayi kurulu olan İstanbul Sanayi Odası (İSO), Şubat ayı sonundaki Meclis toplantısında "Sanayimizin Rekabetçiliği İçin Alternatif Kurumsal Finansman Modelleri"ni ana gündem maddesi olarak seçti. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Covid-19 salgınından çıkış süreci ve hızla değişen talep koşullarıyla birlikte katma değerli sanayi yatırımlarına olan ihtiyacın hızla arttığına dikkat çekerek

NEDEN HALKA AÇILMALIYIM?

- Alternatif finansman yöntemlerine göre daha düşük maliyetli ve uzun vadeli bir kaynak sağlanır.
  - Borçlanmanın aksine geri ödeme gerektirmez. Teminat, ipotek istenmez.
  - Borsa şirketi olmak şöhret demektir. Şirket isminin yazılı ve görsel basında sıkça yer alması tanınırlığı, saygınlığı ve rekabet gücünü artıracaktır.
  - Halka açılma sonrası ikincil halka arzlarla sürekli fon temin edilmesi mümkündür.
  - Halka açılma sayesinde
- şirket kurumsallaşıp modern yönetim tekniklerine kavuşacak ve tüketiciler, yatırımcılar ve kreditorler gözünde prestij ve güven kazanacaktır.
- Küçük ve gelişme potansiyeli olan şirketler için büyüme fırsatları sunar. Yerli ve yabancı şirketlerle işbirliğine gidebilme imkanları yaratır.
  - Hisse senetlerinin organize bir pazarda şeffaflık içerisinde alınıp satılması ile sağlanan likidite mevcut ortaklara önemli fırsatlar sağlar.
  - Riskin dağıtılmasını sağlar.

"Bu kritik dönemde **sanayicileri** banka kredilerine bağımlılığının azaltılması acil ihtiyaç. Bankaların teminat, ipotek gibi şartları finansman maliyetini yükselterek **sanayicilerimizin** önündeki en büyük engeli dönüştürdü. Banka kredileri ideal bir finansman yöntemi olmaktan çıkıyor" dedi.

► ALTERNATİF FİNANSMAN YÖNTEMLERİNE YÖNELİŞ VAR

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, dünyada alternatif finansman yöntemleriyle gerçekleşen yatırımların ağırlığının giderek arttığı bir dönemde Türkiye'nin de bu konudaki adımlarını hızlandırması gerektiğine dikkat çekti. Yeni nesil finansman araçlarının ana hedef kitlesi olan KOBİ'lerin finansmanında halen, banka kredileri ve ticari kredilerin açık arayla en çok başvurulan kaynak olduğunu vurgulayan Bahçivan, "Oysa her geçen gün görüyoruz ki, banka kredileri özellikle KOBİ'ler için ideal bir finansman yöntemi olmaktan çıkıyor. Özkaynakları yeterli olmayan yeni ve küçük işletmeler, banka kredilerine erişimde daha çok sorun yaşıyor. Bu durum işletmelerin yüksek belirsizlik

İSO Başkanı Erdal Bahçivan:
Türkiye'de geçen yıl sekiz firmanın ilk halka arzını gerçekleştirdiğini görüyoruz. Bu kapsamda sağlanan toplam kaynak 460 milyon lira olsa da, gelen toplam talebin 6 milyar liraya yakın olması dikkat çekici. Bu durum, 2020'nin halka arz açısından zayıf geçmesine rağmen önümüzdeki yıllara daha umutlu bakabileceğimize işaret ediyor.

GONG ZAMANI

HALKA ARZA NASIL HAZIRLANILMALI

Şirket paylarının Borsa İstanbul'un ilgili pazarında işlem görebilmesi için pay halka arzına dair izahnamenin SPK tarafından onaylanması, akabinde payların halka arz edilmesi ve Borsa İstanbul yönetimi tarafından payların Borsa kotuna alınması gerekmektedir.

Borsa İstanbul kotuna alınma, borsada sürekli işlem görmesi talep edilen payların ilgili şartları taşımaları durumunda ilgili pazarda işlem görmesinin kabul edilmesi anlamına gelmektedir.

► **Borsa İstanbul'a ve SPK'ya başvuru öncesinde şirketlerin yapmaları gereken ön hazırlık işlemleri:**

● **Şirketçi çalışma grubunun oluşturulması**

Bir şirketin halka açılarak Borsa'da işlem görmesi ile ilgili olarak, şirket içinde ve dışında yapılacak bir dizi işlem olduğu için bir çalışma grubunun oluşturulması gerekmektedir. Söz konusu çalışma grubu, orta düzey yöneticiler, finans departmanında ve halkla ilişkilerde görevli kişilerden oluşmalıdır. Çalışma grubu, Borsa İstanbul ve SPK'ya başvurmadan önce yapılması gereken işlemlerin listesini çıkarmalıdır.

● **Aracı kuruluş seçimi**

Şirket paylarının halka arzı için bir aracı kuruluşla aracılık sözleşmesi imzalanması gerekmektedir. Söz konusu sözleşmenin tarafları şirket ve SPK tarafından yetkilendirilmiş aracı kuruluşlar olup, halka arz yetkili aracı kuruluşların listesi Sermaye Piyasası Kurulu'nun internet sitesinde yer almaktadır.

Aracılık sözleşmesi tek bir aracı kuruluşla olabileceği gibi halka arz tutarı artıka birden fazla aracı kuruluşta bulunduğu bir konsorsiyum ile de yapılabilir. Bu durumda bir veya birden fazla lider aracı kuruluş bulunacaktır. Yapılacak sözleşmede aracıların ve şirketlerin hak ve sorumluluklarının yanı sıra aracılık yüklenimi olup olmayacağı, yüklenimin ne şekilde yapılacağı, halka arz yöntemi ve diğer esaslı unsurlara yer verilir.

► **Aracı kuruluşlar, halka arzda aşağıdaki yöntemlerden birini kullanarak aracılık ederler**

- 1- En İyi Gayret Aracılığı
- 2- Aracılık Yüklenimi
  - a) Bakiyeyi Yüklenim
  - b) Tümünü Yüklenim
  - c) Kısmen Bakiyeyi Yüklenim
  - d) Kısmen Tümünü Yüklenim

► **Finansal tabloların hazırlanması ve bağımsız denetim şirketinin seçimi**

Halka arz için başvuruda bulunan şirket, finansal tablolarını sermaye piyasası mevzuatına uygun olarak hazırlamalı ve yetkili bağımsız denetim şirketinin denetiminden geçirmelidir. Bu kapsamda şirketler SPK tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim şirketini seçmeli ve denetim sözleşmesi imzalamalıdır.

► **Genel Kurul kararı ve esas sözleşme değişikliği**

Halka açılmaya karar veren şirket, esas sözleşmesinde sermaye piyasası mevzuatı açısından gerekli değişiklikleri yapmak için hazırladığı tadil tasarımlarını SPK'ya sunar. Şirket esas sözleşmesinde Borsada işlem göreceği payların devir ve tedavülünü

kısıtlayıcı, ortakların haklarını kullanmalarını engelleyici hükümler söz konusu ise bu hükümlerin esas sözleşmeden çıkarılması, ayrıca esas sözleşmenin diğer hükümlerinin Sermaye Piyasası Mevzuatına uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Sermaye artırımını yoluyla halka arz yapılması durumunda TTK hükümleri dahilinde şirket genel kurulunca sermayenin artırılmasına ve yeni pay alma haklarının sınırlandırılmasına ilişkin karar alınır. Sermaye artırımını hususu şirket "esas sermaye sistemine" tabi ise şirket genel kurulunca, "kayıtlı sermaye sistemine" tabi ise şirket yönetim kurulunca karara bağlanmalıdır.

► **Halka arz fiyatının belirlenmesi**

Halka arz fiyatının belirlenmesi halka arz sürecinin en önemli aşamalarından birisidir. Halka arz fiyatı şirkete has gelişmelerin yanı sıra şirketin kontrolü dışındaki koşullara da bağlıdır. Halka arz fiyatının gerçekçi bir şekilde tespiti hem başarılı bir halka arz için, hem de Borsa İstanbul'da işlem görmeye başladıktan sonraki pay senedinin fiyat performansı açısından önem taşımaktadır. Şirketin paylarının halka arz fiyatı aracı kuruluş tarafından belirlenmekte olup, Borsa İstanbul ve SPK tarafından fiyata müdahale söz konusu olmamaktadır.

Halka arz edilecek payların satış fiyatının nominal değerinden yüksek olması durumunda, söz konusu satış fiyatı ve bu fiyatın hesaplanmasında kullanılan yöntemlere ilişkin olarak halka arzda satışa aracılık eden aracı kuruluşça hazırlanan fiyat tespit raporu, halka arzın başlayacağı tarihten en az üç gün önce KAP'ta ilan edilmektedir. Aracı kuruluş tarafından kamuya duyurulan fiyat tespit raporu, diğer aracı kurumlar tarafından analiz edilebilmekte ve analiz raporları yine KAP'ta en geç ilgili halka arzın başladığı tarihte yayınlanmaktadır.

► **Başvuru için gerekli belgelerin hazırlanması**

Şirket ve/veya aracı kuruluş Borsa ve SPK yetkilileri ile halka arz sürecinin ilk aşamalarında görüşmelere başlar ve gerekli belge ve prosedür ile ilgili bilgileri alır. Borsaya yapılacak ilk kotasyon başvurularında sermaye piyasası aracının ve ihracının niteliğine göre Borsa Genel Müdürlüğüne belirlenen ve Borsa internet sitesinde yer alan bilgi ve belgelerin bir dizekte ekinde Borsaya iletilmesi zorunludur. İhracın niteliğine göre ilave bilgi ve belgeler istenebilmektedir. (KAYNAK: Borsa İstanbul)

GONG ZAMANI

TÜRKONFED
Yönetim Kurulu
Başkanı Orhan Turan

koşullarında faaliyetlerini sağlıklı sürdürmelerini daha zor hale getiriyor" diye konuştu.

► FİNANSMAN GİDERLERİ BÜYÜK BASKI UNSURU

Bahçivan, finansman kaynaklarını çeşitlendirmek ve vade yapısını iyileştirmek için kullanılacak özel sektör tahvili, kira sertifikası gibi araçların, dünyadaki rakiplere kıyasla halen oldukça sınırlı sayıda firmanın ilgi alanında olduğunu da belirterek, "ISO 500 araştırma sonuçlarının da ortaya koyduğu gibi, finansman giderleri son dönemde **sanayicilerimizin** karlılığı üzerindeki en büyük baskı unsuru. Firmalarımızın faydalanabileceği yeni nesil finansman yöntem ve imkanları konusunda son derece büyük bir bilgi açığı olduğunu da üzülerken görüyoruz. Sorunu sadece bilgi eksikliğine indirgemek de tabloyu fazla basitleştirerek bizleri çözümden uzaklaştıracak. Türkiye'de finansal okuryazarlık seviyesinin düşüklüğü, tasarrufların yetersizliği ve geçmişteki sıkıntılı halka arz örnekleri de firmalarımızın alternatif finansman araçlarına uzak durmasının başlıca sebepleri arasında. Dolayısıyla meseleye çok daha geniş boyutlu, uzun vadeli ve bütüncül yaklaşmak zorundayız. Saydığımız eksiklikler, aslında ülkemizin taşıdığı potansiyele de işaret ediyor. Çünkü son dönemde ülkemizde gerçekleşen satın alma ve birleşmeler aslında çok daha fazlasını yapabileceğimizin de göstergesi" diye konuştu.

► BİST'LE BİRLİKTE ÇALIŞMALAR YAPYORUZ

Bahçivan, geçen yıl dünyada salgına rağmen birleşme-satın alma işlemlerinin 304

HALKA AÇILMANIN 'HAYIR'LI YANLARI

Soru: Halka açılma maliyetli midir?

Yanıt: Hayır, alternatifleri ile karşılaştırıldığında ve elde edilecek fon düşünüldüğünde katlanılabilecek bir maliyettir.

Soru: Süreç uzun ve zahmetli midir?

Yanıt: Hayır. Düzenlemelerde yapılan son değişiklikler ile esneklikler tanınmış ve süreç kısaltılmıştır.

Soru: Halka açılırsak şirket kontrolünü kaybeder miyiz?

Yanıt: Hayır. Yönetim kontrolünü kaybetmeden de halka açılabilirsiniz.

Soru: Halka açılma rekabet gücümüzü azaltır mı?

Yanıt: Hayır. Tam tersine halka açılmayan rakiplerimize karşı rekabet gücünüz artar. Çünkü tanınırlığınız, prestijiniz ve kurumsallığınız artar. Gerek yurtiçi ve gerekse yurtdışındaki şirketlerle işbirliğine

gidebilme, ortak girişim oluşturma ve benzeri konularda çalışmalarını yapılılabilecek imkanları doğar.

Soru: Her yıl kar payı dağıtmak zorunda mıyım?

Yanıt: Hayır. Payları Borsada işlem gören şirketler için kar dağıtım zorunluluğu yoktur.

Soru: Halka açılma sonucunda yeni bir otoritenin denetimi ve gözetimi altına girilmesi yönetime müdahaleyi artırır mı?

Yanıt: Hayır. SPK ve Borsa İstanbul mevzuatına uyum yükümlülüğü kesinlikle yönetime müdahale anlamına gelmez.

Soru: Şirketle ilgili tüm ticari sırları kamuya açıklamak zorunda kalacak mıyım?

Yanıt: Hayır. Ticari sırları açıklamak zorunda değilsiniz.

adet ile tüm zamanların en yüksek sayısına ulaşarak 9 milyar dolarlık bir kaynak ortaya çıkardığını vurguladı. 2020'nin halka arzlarını da değerlendiren **Erdal Bahçivan**, "Yine Türkiye'de geçen yıl sekiz firmanın ilk halka arzını gerçekleştirdiğini görüyoruz. Bu kapsamda sağlanan toplam kaynak 460 milyon lira olsa da, gelen toplam talebin 6 milyar liraya yakın olması dikkat çekici. Bu durum, 2020'nin halka arz açısından zayıf geçmesine rağmen önümüzdeki yıllara daha umutlu bakabileceğimize işaret ediyor. Odamız bir süredir yeni nesil finansman modellerinin **sanayicilerimiz** tarafından daha fazla benimsenmesi için çalışmalar yürütüyor. Geçtiğimiz yıllarda Borsa İstanbul'la işbirliği içerisinde pek çok ortak eğitim, seminer ve toplantı düzenleyerek yeni nesil finansman modelleri konusunda farkındalığı artırmaya yönelik çabalara katkı sağlamaya çalıştık." dedi.

► SERMAYE PİYASALARININ ANALİZİ

Bünyesinde en çok KOBİ, sektörel dernekler ve federasyonlar bulunduran TÜRKONFED de sıcak gündemini halka arzlara yöneltti. TÜRKONFED'in online seminer ve panellerinde, borsa uzmanları ve halka açılma tecrübesini yaşayan şirket temsilcileri halka arzlar açısından sermaye piyasalarına yönelik düşüncelerini paylaştılar.

TÜRKONFED Başkanı Orhan Turan, Kovid 19 sürecinde olduğu gibi kredi kanallarının kapanması ve kredi maliyetlerindeki artış karşısında, üretim ekonomisini destekleyen büyüme potansiyeli güçlü işletmelerin, halka

TÜRKONFED
Başkanı Orhan
Turan: Makro
ekonomik katkılarının
yanı sıra yatırımcılar
ve şirketlere değer
katan halka arz,
finansman yaratmada
daha özgür bir alan
yaratırken, şeffaflaşma
ve kurumsallaşma
adına da önemli
kazanımlar sağlıyor.
Şirketler, sermaye
piyasalarında
derinleşme imkânı
bulurken, markalaşma
açısından yurt içi
ve yurt dışında da
bilinirlik yaratıyor.

GONG ZAMANI

arz yöntemiyle kendi kaynağını yaratma yolunu seçtiklerini vurguladı.

► ÇOK YÖNLÜ KAZANÇ SAĞLIYOR

Turan, "Makro ekonomik katkılarının yanı sıra yatırımcılar ve şirketlere değer katan halka arz, finansman yaratmada daha özgür bir alan yaratırken, şeffaflaşma ve kurumsallaşma adına da önemli kazanımlar sağlıyor. Şirketler, sermaye piyasalarında derinleşme imkânı bulurken, markalaşma açısından yurt içi ve yurt dışında bilinirlik yaratıyor. Özellikle KOBİ'lerin finansman kaynağı yaratmasında halka arz önemli fırsatlar yaratabiliyor. Son yıllarda ülkemizde başarılı işletmelerimiz halka arz ile nakit akışının güçlendirirken, elde edilen kaynağı da yeni yatırım, üretim, istihdam artışı, yeni ürün ve hizmete dönüştürüyor" diyerek halka arzların şirketlere sağladığı en önemli kazanç ve fırsatları anlattı.

► HALKA ARZ KURUMSALLAŞMA SAĞLIYOR

TÜRKONFED Başkanı Turan halka arzlara verdiği desteği ve şirketlerin halka açılmasının önemini şöyle açıkladı: "Halka arz ile sermaye piyasalarında şeffaflık-denetim ve kurumsallaşma yolunda atılan adımlar, yatırımcı güveni açısından çok önemlidir. Özellikle büyük bir bölümü aile şirketi olan işletmelerin kurumsallaşmasında halka arz süreçleri önemli bir ivme yaratmaktadır.

► 2021'DE HIZ KESMEYECEK

2020 yılında yüksek talep çeken başarılı halka arzların, 2021 yılında hız kesmeden devam edeceği görülüyor. Sanayi, enerji ve teknoloji şirketlerinin öncülüğünde yeni halka arzların gerçekleşecek olması, sermaye piyasalarımız ve ekonomimiz açısından umut veren bir gelişme.

Vergi ve SGK prim borçlarının yeniden yapılandırılmasını sağlayan Yeni Torba Kanun'da, şirketlerin halka arzını teşvik edecek düzenlemenin de yerinde olduğunu söylemek isterim. Şirketler borsaya açılarak yeni kaynak sağlarken, aynı zamanda vergi indirimlerinden de yararlanabiliyor."

► KOBİLER FİNANSA ERİŞEBİLMELİ

Pandemi sürecinde, KOBİ'lerin karşılaştığı en önemli tehdidin likidite sıkıntısı olduğunu belirten Turan, "Finansmana erişimin zorlaştığı kriz dönemlerinde nakit akışını yönetmek, en öncelikli konulardan biri oluyor. İşletmelerimizin finansmana erişim sıkıntılılarıyla ödeme sorunlarına "doğru ve etkin destek mekanizmalarını" devreye alarak çözüm üretmek zorundayız. Geri

HALKA AÇILMA SÖZLÜĞÜ

- **Halka Arz:** Çok sayıda yatırımcıya şirkete ortak olmaları amacıyla yapılan çağrı.
- **Halka açılma:** Halka kapalı bir anonim ortaklık tarafından ilk defa yapılan pay halka arzı.
- **İkincil Halka Arz:** Önceden paylarını halka arz etmiş ortaklıkların, tekrar pay halka arzları.
- **SPK (Kurul):** Sermaye Piyasası Kurulu, halka az edilen paylara ilişkin izahnamenin onaylanması için başvurulması gereken kurum.
- **Borsa İstanbul A.Ş.:** Halka arz edilen payların kota alınmak suretiyle işlem görebileceği Borsa.
- **MKK:** Merkezi Kayıt Kuruluşu, sermaye piyasası araçları ve bu araçlarla hakların kaydı olarak izlendiği kuruluş.
- **Halka açılmak isteyenler için başucu kaynakları:**
  - 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu, ► VII-128.1 sayılı Pay Tebliği, ► II-5.1 sayılı İzahname ve İhraç Belgesi Tebliği,
  - II-5.2 sayılı Sermaye Piyasası
- **Araçlarının Satışı Tebliği Kotas-**

yon: Bir şirkete ait menkul kıymetlerin borsa listesine alınmasıdır. Menkul kıymetlerin Borsa kotuna alınması ile şirketin Borsa tarafından gerekli görülen şartları yerine getirmiş olduğu anlaşılır.

- **Kayıtlı sermaye sistemi:** Halka açık şirketlere, genel kurul kararına gerek olmaksızın yönetim kurulu kararıyla sermaye artırımını imkanı sağlayan sistem.
- **İzahname:** Sermaye piyasası araçlarının halka arzında şirket ve şirket payları hakkında detaylı ve kapsamlı bilgilerin yatırımcılara sunulduğu belge.
- **Emisyon primi:** Ortaklıkların paylarını nominal değerinin üzerinde bir fiyatla ihraç etmeleri sonucunda satış fiyatı ile nominal değer arasında oluşan farktır.
- **Halka arza aracılık:** Sermaye Piyasası Kurulu tarafından aracılık yetkisi verilmiş aracı kuruluşlar tarafından sermaye piyasası araçlarının halka arz yoluyla satışına aracılık. (KAYNAK: Sermaye Piyasası Kurulu)

ödemesiz desteklerin artırılması, merkezden alınan kararların sahaya tam ve etkin yansımaları gerekiyor. Tedarik zincirinin önemli bir parçası olan KOBİ'lerin etkileneceği süreçler, ekonomimiz ve büyük firmalarımız için de ciddi sıkıntılar yaratacaktır. KOBİ'lerimiz büyürse, ülkemiz de büyüyecektir" dedi.

► HALKA ARZI UZAKTAN YÜRÜTTÜK

2020'nin en son başarılı halka arz çalışması olan ve 24 Aralık'ta Borsa İstanbul'da işlem görmeye başlayan

GONG ZAMANI

Yapı Kredi Yatırım
Genel Müdürü
Yılmaz Arısoy

Arzum'un lider aracı kurumu Yapı Kredi Yatırım'ın Genel Müdürü Yılmaz Arısoy önümüzdeki dönemde halka arz piyasasının çok aktif olacağını belirterek şirketlere halka arz çağrısı yaptı: "Sektörün öncüleri olan, iyi bir büyüme stratejisine sahip, kurumsal yapısını oluşturmuş şirketlerin halka açılarak önemli bir finansman kaynağına erişebileceğini ve yatırımcıların da ortak olarak değer yaratabileceklerini düşünüyoruz. Şirketlerin halka arz sürecini sağlıklı bir şekilde tamamlamaları için deneyimli ve önde gelen denetim şirketleri, hukuk danışmanları ile birlikte çalışmanın yanı sıra şirket içi çalışma grubunun oluşturulması ve aracı kuruluş seçimi/ piyasa danışmanlığı anlaşması yapması da çok önemli. Liderliğini yürüttüğümüz Arzum Ev Aletleri halka arzı, pandemi nedeniyle tüm hazırlıkları tamamen uzaktan yürütülen bir süreç olmasına rağmen son derece başarılı geçti. Bu da tüm taraflar ile mevcut koşullara hızlı bir şekilde adapte olduğumuzu ve sermaye piyasalarına erişimi sürdürdüğümüzü gösteriyor."

► ŞİRKETLER HALKA ARZ SIRASINA GİRDİ

Finansal Okuryazarlık ve Erişim Derneği (FODER) Yönetim Kurulu Başkanı Attila Köksal, halka arz için 100'e yakın şirketin hazırlık yaptığını, bunların bir kısmının Sermaye Piyasası Kurulu onayını beklediklerini dile getirerek yerli yatırımcının büyük ilgisinin şirketleri halka arza yönelttiğini kaydetti.

Borsa İstanbul'da rekor sayıya ulaşan yerli yatırımcının çoğunun halka arzlar için hisse senedi piyasasına katıldığını belirten Finansal Okuryazarlık ve Erişim Derneği (FODER) Yönetim Kurulu Başkanı

Finansal Okuryazarlık
ve Erişim Derneği
Yönetim Kurulu
Başkanı Attila Köksal

Attila Köksal, Sermaye Piyasası Kurulu'nda (SPK) dosyası bekleyen çok sayıda şirket olduğunu belirterek bu yoğun talep nedeniyle şirketlerin denetim firması ve aracı kurum bulmakta da zorlandığını vurguladı. Köksal, halka arz edilen şirketlerin genelde küçük veya orta ölçekli olduklarını dile getirdi.

► BOLLAŞAN PARA BORSALARA AKIYOR

Köksal, yeni yatırımcıların hisse senedi piyasalarına ilgisinin sadece Türkiye'de yaşanmadığını söyleyerek, bunun temel nedeninin piyasalardaki para bolluğu ve yurtdışında düşük faiz oranları olduğunu belirtti. FODER Yönetim Kurulu Başkanı Köksal, her ne kadar 2021 yılı içinde ülkemizde faiz oranları yükselmiş olsa da, bu yükselişin borsaya olan ilgiyi azaltmamış olduğunu kaydetti. Birçok şirketin halka açılmak istediğini ve SPK ile halka arzlara danışmanlık ve aracılık hizmeti veren kurumlarda bir sıkışma olduğunu belirten Köksal, "Herkes bu halka arz furiasına katılmak istiyor. Bunun nedeni de halka arz endeksindeki hareket. Halka arz edilen şirketlerin performansını gösteren bu endeks yılbaşından itibaren yüzde 37 artış gösterdi. Aynı dönemde tüm hisseleri kapsayan BISTTUM yüzde 6, BIST100 de yüzde 3 artış gösterdiler. 2020 yılı boyunca da halka arz endeksi yüzde 200 artmış, diğer endekslere büyük fark atmıştı" dedi.

Yatırımcıların ilgisi 2021 yılında da aynı hızla devam etti. Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) verilerine göre Ocak 2021 itibarıyla toplam yatırımcı sayısı 2 milyon 168 bin 605 kişiye ulaştı. Yerli yatırımcı sayısı da 2 milyon 156 bin 283 kişiye çıktı.

GONG ZAMANI

Borsa İstanbul Başkanı Hakan Atilla: Halka arzlar 2021'de daha çok talep görecek

Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürü Atilla, "2020 yılı bizim için bir dayanıklılık testiydi. Geriye baktığımızda, zorlukların üstesinden geldiğimizi ve hedeflerimizi aştığımızı gururla söyleyebilirim. 2020, Borsa İstanbul tarihinin performans açısından başarılı bir yılı oldu. Tüm piyasalarda en yüksek işlem hacimlerimize, en yüksek endeks değerlerimize ulaştık" dedi.

Borsa İstanbul'un güçlü operasyonel performansı, rekor finansal sonuçlar elde etmesini sağladı. Borsa İstanbul'un faaliyet gelirleri, 2.5 milyar TL'ye ulaşırken, net kâr ise geçen yıla göre yüzde 43 artış göstererek 1.4 milyar TL'yi aştı. Bu sonuçlarla Borsa İstanbul, tarihinde yeni bir rekora daha imza attı. Borsa'nın solo net kâr ise bir önceki yıla göre yüzde 127 düzeyinde artış gösterdi.

Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürü Mehmet Hakan Atilla 2020 yılını değerlendirdi. 2020'yi bir "dayanıklılık testi" olarak nitelendiren Atilla, "Geriye baktığımızda, zorlukların üstesinden geldiğimizi ve hedeflerimizi aştığımızı gururla söyleyebilirim. 2020, Borsa İstanbul tarihinin performans açısından başarılı bir yılı oldu. Tüm piyasalarda en yüksek işlem hacimlerimize, en yüksek endeks değerlerimize ulaştık. Emeği geçen çalışanlarımıza ve Borsa İstanbul'a güvenen herkese teşekkür ediyorum" dedi.

► YATIRIMCI SAYISI YÜZDE 64 ARTTI

Geçtiğimiz yıl içerisinde Borsa İstanbul'un yatırımcı sayısının yüzde 64 artarak 2 milyona ulaştığını aktaran Atilla, "Yeni yatırımcılarımızın bilinçlendirilmesi adına hazırladığımız tanıtıcı ve bilgilendirici içerikleri ve rehberleri sosyal medyanın gücünü de kullanarak milyonlarca kullanıcıya ulaştırdık. Bu değişimi yönetirken iş sürekliliğinde kesintisiz hizmet verebilmek için önlemler aldık, piyasaları erişilebilir kılacak ve özellikle bireysel yatırımcıyı koruyacak düzenlemeler yaptık" diye konuştu.

► PİYASALARDA REKOR HACİMLERE ULAŞILDI

Endeks rekorlarının peşpeşe geldiği 2020 yılında tüm piyasalarda tüm zamanların en yüksek işlem hacimleri yaşandı. Pay piyasasında günlük işlem hacmi rekoru olan 64,1 milyar TL hacme 12 Kasım'da ulaşıldı

GONG TÖRENLERİ DE HALKA AÇILDI

Borsa İstanbul bünyesindeki piyasaların işleme açıldığı, işlem yapanlara ve tüm kamuoyuna her işlem günü işleme başlama saatlerinde gong çalınması suretiyle simgesel olarak ilan ediliyor. Söz konusu simgesel ilan, başta şirket paylarının ilk defa işlem görmeye başlaması olmak üzere, önemli gün ve olaylarda Borsa İstanbul tarafından kutlamaya dönüştürülüyor ve bu amaçla Borsada gong törenleri düzenleniyor. BİST, gong törenleriyle ilgili yeni bir düzenlemeye gitti. BİST'in özel tanıtım broşürlerinde yeni gong törenlerinin kapsamı şu şekilde duyuruluyor:

► TÜZEL KİŞİLERE AÇILDI

"Borsa İstanbul, bugüne kadar halka açılan şirketlerle sınırlı olan gong törenlerini tüm tüzel kişilere açma kararı almış ve özellikle şirketlerin görsel, yazılı ve dijital medyada güçlü ve yaygın şekilde yer almalarına imkan yaratmıştır.

Basında sıkça gördüğünüz "Borsa İstanbul'da gong bugün '....'

firması için çaldı" haberlerinde siz de yer almak istemez misiniz?

► TÜM ŞİRKETLERE GONG TÖRENİ

Payları Borsa İstanbul'da işlem görsün ya da görmesin tüm şirketlerimize yepyeni bir fırsat sunuyoruz. Şirketlerimiz artık kuruluş yıl dönümleri, birleşme-devralmalar, yeni ürün lansmanı gibi kendileri açısından özel nitelikteki günlerde Borsa İstanbul pay piyasasının açılış ve kapanışında gong töreni düzenleyebilecekler, Borsa İstanbul'un açılış ve kapanışını ilan eden gong çalabileceklerdir.

► GONG STK'LARA DA AÇIK

Ayrıca bu yenilik ile gong törenleri yalnızca şirketlerimize değil, kurumlarımıza (meslek örgütleri, sektörel ve bölgesel dernekler, odalar vb.) da açılarak, özel gün ve kutlamaların Borsamız bünyesinde gerçekleştirilmesi ve böylece görsel ve yazılı medyada çok daha güçlü ve yaygın şekilde yer alması imkanı yaratılmaktadır."

GONG ZAMANI

Borsa İstanbul A.Ş.
Genel Müdürü Atilla

aynı gün kıymetli madenlerde de 4,2 milyar TL'lik günlük işlem hacmi rekoruna ulaştı. Borçlanma araçları piyasasında günlük işlem hacmi rekoru olan 6,7 milyar TL hacim 20 Nisan'da gerçekleşti, 1 Eylül'de ise 165,3 milyar TL'lik rekor repo hacmi oluştu. Türev piyasalarda günlük işlem hacmi rekoru olan 25,7 milyar TL'ye 19 Kasım'da ulaşıldı.

Tüm bu rekorları değerlendiren Atilla, "Sermaye piyasası, yakın tarihin belki de en zorlu yılında, hem şirketler hem de refahlarını artırmak isteyen yatırımcılar için önemli bir fırsat kaynağı olduğunu gösterdi. 2020 yılında Borsa İstanbul'da toplam 1,1 milyar TL büyüklüğünde halka arz gerçekleştiren 8 şirket kota alındı, 1.254 borçlanma aracı ihraç edilerek yaklaşık 200 milyar TL kaynak sağlandı." dedi.

► YENİLİKÇİ ADIMLAR ATILDI

Türev piyasalarda akşam seansı uygulaması, yurtdışı piyasalarla olan zaman uyumunun artırılması hedefiyle devreye alındı ve endeks vadeli işlem sözleşmeleri akşam seansında işlem görmeye başladı. Şirketlerin ve yatırımcıların kur riskini yönetmeleri amacıyla esnek vadeli türev ürünler işleme açıldı. Kıymetli Madenler Swap Piyasası devreye alınarak swap işlemlerinin kapsamı genişletildi.

Pandemi sürecinde aşırı fiyat dalgalanmalarının önlenmesi amacıyla yatırımcı menfaatlerinin korunmasını sağlayan devre kesici uygulamaları ek tedbirler arasında yerini aldı. Yeni Pazar yapılanması yanında, işlem görme esasları, pazarlar arası geçiş kriterleri ve kota alma şartlarındaki değişiklikler, derinliğin artırılmasını sağlayan önemli adımlardan oldu.

► SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK REHBERİ HAZIRLANDI

2020 yılı, finansal okuryazarlığın geliştirilmesi ve sürdürülebilirlik farkındalığının artırılması için de kritik girişimlerin hayata geçirildiği bir dönem oldu. Borsa

BORSA İSTANBUL PAZARLAR TABLOSU

PAZAR	TANIM	SEMBOL
YILDIZ PAZAR	Yıldız Pazar, Borsaya ilk kotasyonda halka arz edilen kısmının piyasa değeri 300 milyon TL ve üzeri olan payların işlem göreceği pazardır.	Z
ANA PAZAR	Ana Pazar, Borsaya ilk kotasyonda halka arz edilen kısmının piyasa değeri 300 milyon TL - 75 milyon TL arasında olan payların işlem göreceği pazardır.	N
ALT PAZAR	Alt Pazar, Borsaya ilk kotasyonda halka arz edilen kısmının piyasa değeri 75 milyon TL- 40 milyon TL arasında olan payların işlem göreceği pazardır.	T
YAKIN İZLEME PAZARI (YİP)	Kotasyon Yönergesine göre Yıldız Pazar, Ana Pazar ve Alt Pazar'dan çıkarılma sonucunu doğuracak gelişmelerin olduğu ortaklıkların paylarının işlem gördüğü pazardır.	W
YAPILANDIRILMIŞ ÜRÜNLER VE FON PAZARI (YÜFP)	Borsa yatırım fonu katılma belgeleri, varantlar, sertifikalar, sahipliğe dayalı kira sertifikaları, gayrimenkul sertifikaları, gayrimenkul yatırım fonları ve girişim sermayesi yatırım fonlarının işlem görebildiği pazardır.	K
NİTELİKLİ YATIRIMCI İŞLEM PAZARI (NYİP)	Halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcılara satılmak üzere ihraç edilen ortaklık paylarının ve Yönetim Kurulu'nca uygun görülen diğer sermaye piyasası araçlarının yalnızca nitelikli yatırımcılar arasında işlem görebilmesini sağlamak amacıyla oluşturulmuştur. Nitelikli yatırımcı statüsünde olmayanlar bu pazarda işlem yapamaz.	Q
PIYASA ÖNCESİ İŞLEM PLATFORMU (PÖİP)	Halka açık statüde olup, payları Borsada işlem görmeyen şirketlerden, Borsa tarafından bu Platformda işlem görmesine karar verilenlerin payları Piyasa öncesi işlem platformunda işlem görebilecektir.	S

İstanbul, "Gelecekte Var Olmak" temasıyla hazırladığı Sürdürülebilirlik Rehberi'ni geniş paydaş gruplarının yorum ve önerilerini alarak hazırladı ve Ağustos ayında yayınladı. Hızla genişleyen yatırımcı tabanında bilinçli yatırım farkındalığının korunması amacıyla geniş kitlelere ulaşan eğitici ve bilgilendirici içerikli videolar yayımlandı. Ayrıca halka açık şirketlerin yatırımcılara tanıtılması amacıyla tanıtıcı videolar hazırlanmaya başlandı.

► 2021 HALKA ARZLARDA BÜYÜME YILI OLACAK

2021 yılı hedefleri hakkında da bilgi veren Atilla, "2020 yılı, Borsa İstanbul piyasalarının gelişiminde bir dönüm noktası olarak sermaye piyasası tarihinde yerini alacaktır. 2020 yılında elde ettiğimiz başarıyı ve zor koşullarda sergilediğimiz dayanıklılığımızı, gelecek yolculuğumuzda önemli bir kilometre taşı olarak görüyoruz. 2021'e de iyi bir performansla başladık. 2020 yılında elde ettiğimiz karlılığı, bu yıl daha üst seviyeye çıkaracağımızı öngörüyoruz. Yatırımcı sayısındaki, işlem hacmindeki rekorların yanı sıra, 2021 yılını halka arzlarda da rekorların kırılacağı bir yıl olarak görüyoruz. Böylece, Borsa İstanbul'un Türk şirketleri için alternatif finansman kanalı ve yatırımcılar için tasarruflarını değerlendirebilecekleri likit ve güvenilir piyasa olma konumunu sağlamlaştırmaya devam etmesini bekliyoruz. Türkiye'nin ekonomik kalkınmasına ilişkin kararlı adımlar atmaya devam edeceğiz ve pandeminin yarattığı risklerin de azalmasıyla birlikte 2020'den daha iyi bir yıl geçirmenin tüm ön hazırlıklarını yapmış bulunuyoruz." dedi.

GONG ZAMANI

Küresel halka arzlarda büyük artış

EY'nin "Global Halka Arz Trendleri 2020 Raporu"na göre küresel halka arzlar yıllık bazda yüzde 19 artarak 1.363'e yükselirken elde edilen gelir yüzde 29 yükselişe 268 milyar dolara ulaştı.

Uluslararası denetim ve danışmanlık şirketi Ernst & Young'ın (EY) "Global Halka Arz Trendleri 2020 Raporu"na göre, küresel halka arzlar yıllık bazda yüzde 19 artarak 1.363'e, halka arzlardan elde edilen gelirler ise yüzde 29 yükselişe 268 milyar dolara ulaştı

Kovid-19 salgını sebebiyle küresel merkez bankalarının 2020'de para musluklarını sonuna kadar açması, dünya genelinde hem halka arzlarda hem de halka arzlardan elde edilen gelirlerde oldukça verimli bir yıl yaşanmasını sağladı.

► BOL PARA VE DÜŞÜK FAİZLER

Genişleyici para politikaları ve tarihi düşük seviyelerdeki faiz oranları, 2020'de pay piyasalarında rekor seviyeleri beraberinde getirdi. Küresel halka arz piyasası, "ultra güvercin" ve düşük faizli ortamda önemli direnç

gösterdi. Hızlı büyüyen, değişen piyasa dinamiklerine ayak uydurabilen, yeni hizmetler ve ürünleri hızla piyasaya sürebilen inovatif şirketler, fon ihtiyaçlarını karşıladı. Halka arzlar, hızlı büyüyen şirketlerin Ar-Ge projelerini fonlamaları ve büyümelerini desteklemede önemli rol oynadı, yatırımcılara düşük faiz ortamında daha yüksek getiri potansiyeli sundu.

► AŞI ŞİRKETLERİNE YARADI İLK GÜN GETİRİLERİ YÜKSEK

Geçen yıl yapılan halka arzları takip eden ilk günlerdeki getiri, 2019 yılındaki getirilerin epey →

BİST'te 2020 yılında tamamlanan halka arzlar

2020 yılında yaşanan koronavirüs salgınına rağmen Borsa İstanbul'da 8 şirket hisselerini halka arz etti. Halka arz edilen

bu 8 şirkete gelen toplam talep 6 milyar liraya yaklaşırken halka arzların toplam büyüklüğü ise 460 milyon lirayı geçti.

1- ARD Bilişim

Arz büyüklüğü: 39,7 milyon lira
Talep: 676 milyon lira
Dönem: Ocak
Halka arz fiyatı: 5,30 TL
İşlem görme tarihi: 6 Şubat
Açılış fiyatı: 6,34 TL

2- Bayrak EBT Taban

Arz Büyüklüğü: 30,4 milyon lira
Talep: 425 milyon lira
Dönem: Mayıs
Halka arz fiyatı: 3,28 TL
İşlem görme tarihi: 3 Haziran
Açılış fiyatı: 3,60 TL

3- Fade Gıda

Arz büyüklüğü: 43 milyon lira
Talep: 520 milyon lira
Dönem: Temmuz
Halka arz fiyatı: 2,40 TL
İşlem görme tarihi: 6 Ağustos
Açılış fiyatı: 2,64 TL

4- Dinamik Isı

Arz büyüklüğü: 30,6 milyon lira
Talep: 830 milyon lira
Dönem: Ağustos
Halka arz fiyatı: 3,52 TL
İşlem görme tarihi: 3 Eylül
Açılış fiyatı: 3,87 TL

5- Esenboğa Elektrik

Arz büyüklüğü: 204 milyon lira
Talep: 1,4 milyar lira
Dönem: Eylül
Halka arz fiyatı: 8,50 TL
İşlem görme tarihi: 9 Ekim
Açılış fiyatı: 9,35 TL

6- Kontrolmatik

Arz büyüklüğü: 50 milyon lira
Talep: 1,3 milyar lira
Dönem: Ekim
Halka arz fiyatı: 6,90 TL
İşlem görme tarihi: 19 Ekim
Açılış fiyatı: 7,59 TL

7- Kervan Gıda

Arz büyüklüğü: 49,5 milyon lira
Talep: 875,2 milyon lira
Dönem: Kasım
Halka arz fiyatı: 9,00 TL
İşlem görme tarihi: 4 Aralık
Açılış fiyatı: 9,90 TL

8- Arzum Ev Aletleri

Arz büyüklüğü: 15,3 milyon lira
Talep: 820 milyon lira
Dönem: Kasım
Halka arz fiyatı: 17,00 TL
İşlem görme tarihi: 4 Aralık
Açılış fiyatı: 18,70 TL

GONG ZAMANI

üzerinde seyretti. Bu durum, küçük yatırımcıların yeni yılda da halka arzlara talep göstermeye devam edeceğine işaret ediyor.

Amerika kıtasındaki halka arzlar, ilk gününde ortalama yüzde 45,6 getiri sağladı. Cari durumda ise halka arzların getirileri yüzde 72,3 seviyesinde bulunuyor. Asya-Pasifik'teki halka arzların ilk gününde ortalama yüzde 57,9 getiri elde edilirken, cari durumda getiri oranı yüzde 79,5 oldu.

Avrupa, Orta Doğu ve Afrika'daki (EMEIA) halka arzlarda ise görece daha düşük getiriler sağlandı. Bu bölgede ilk gün getirileri yüzde 5,2, cari durumda ise getiriler yüzde 16,6 olarak gerçekleşti.

► 10 YILIN EN BÜYÜK HALKA ARZ GETİRİSİ

Geçen yıl halka arzlardan elde edilen 268 milyar dolar, 2010'dan bu yana sağlanan en yüksek miktar olarak kayıtlara geçti. Asya-Pasifik, 2020'de en çok halka arz yapılan bölge oldu. Bu bölgede 822 halka arz gerçekleştirildi. Bu bölgedeki halka arzlarda yıllık bazda yüzde 45 artışla toplam 136.2 milyar dolar gelir elde edildi.

Amerika kıtasındaki halka arzlardan şirketlere geçen yıl 97.9 milyar dolarlık fon aktarıldı. Söz konusu gelirler, 2019'a göre yüzde 78 artış gösterdi. Halka arz sayısı da bir önceki yıla göre yüzde 30'luk artışla 282'ye çıktı. EMEIA bölgesindeki halka arz gelirleri yüzde 43 azalışla 33,9 milyar dolara indi. Aynı dönemde halka arz sayısı ise yüzde 7 artışla 259'a yükseldi.

► EKİM AYINDA PERFORMANS YÜKSEK

Halka arz verileri aylık bazda değerlendirildiğinde, Ekim 2020'de halka arz sayıları bakımından son 20 yılın en iyi ekim ayı performansı sergilendi. Bu performansın ABD seçimleri ve Brexit anlaşması öncesi sergilenmesi dikkati çekti.

Ekim ayında dünya genelinde 187 halka arz gerçekleştirildi ve bu halka arzlardan 37.4 milyar dolarlık fonlama sağlandı. Geçen yılın kasım ayında ise artan risk algısından dolayı halka arzlarda önemli düşüş kaydedildi.

KOTEDER Başkanı Nalan Erkarakaş:

35 yılın en büyük yatırımcı ilgisıyla karşı karşıyayız

Ekonomideki durgunluğun önüne geçmek için verilen parasal teşvikler ve ertelenen yatırımlar etkisini likidite bolluğu olarak gösterdi. Dünya ve Türkiye'de faizlerin düşüklüğü de yatırımcıların alternatif getiri arayışlarını artırdı. Bu arada düşen şirket değerleri de yatırımcıların Borsalara olan ilgisini artırdı.

GİRAY DUDA

Halka arzları değerlendiren Borsaya Kote Ortaklık Yöneticileri Derneği (KOTEDER) Yönetim Kurulu Başkanı Nalan Erkarakaş, "35 yılın en büyük yatırımcı ilgisıyla karşı karşıyayız" dedi. Erkarakaş, yatırımcıların Borsalara olan ilgisinin nedenlerini Global Sanayici'ye anlattı.

- Sayın Erkarakaş, önce KOTEDER'i bize tanıtır mısınız?

- Borsaya Kote Ortaklık Yöneticileri Derneği (KOTEDER) 2002 yılında kuruldu. Derneğimizin amacı, ülke kalkınmasında itici gücün özel girişime dayalı halka açık ortaklıklar olduğu fikrinin savunulması, halka açılmaları özendirilmesi suretiyle sermayenin tabana yayılmasının hızlandırılması yönünde gönüllü çalışmalar yapmaktır. Bu çerçevede sektörel sivil toplum kuruluşları arasında sermaye piyasalarının arz tarafını temsil ediyoruz. Üyelerimiz halka açık şirketlerin yöneticileri.

Faaliyetlerimizi gerçekleştirirken piyasanın düzenleyici ve denetleyici kurumları olan Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) ve

Borsa İstanbul (BİST) ile karşılıklı görüş alışverişinde bulunarak özel sektör ile kamu arasında köprü vazifesi görüyor, piyasaların sağlıklı gelişimi için üyelerimiz ve gönüllülerimizle birlikte çalışıyoruz. Gerek kamu gerekse diğer sivil toplum kuruluşları ile ortak çalışmalar yapıyoruz.

► 2020 ÖNCESİNDE DURGUNLUK VARDI

- Pandemi öncesi dönemde sermaye piyasalarında halka arzlara genel bir bakış yaparsak neyi görürüz? 2020'ye doğru eğilim ne yöneydi?

- Pandemi öncesi dönem sermaye piyasaları özellikle de halka arzlar açısından oldukça durgun seyreden bir dönemdi. Biraz geriye gidersek 2008'de sadece 2, 2009'da ise 1 şirket halka arz oldu. Sonrasında yapılan halka arz seferberliğinde ise toplam 76 şirket halka açıldı. Bu dönem halka arzların desteklendiği bir dönem olmakla beraber talep yani yatırımcı tarafında aynı gelişme olmadı. Piyasalar açısından da şirketlerin halka arzları açısından gerekli koşulların olmaması

GONG ZAMANI

nedeniyle sıkıntı yaşandı. Bu dönemde gelen şirketlerden 17'si halka açık olma koşullarında devamlılığı sağlayamadığı için borsa kotundan çıkarıldı. 2020'ye gelene kadar da sermaye piyasalarındaki sakinlik devam etti.

► LİKİDİTE BOLLUĞU, FAİZLERİN DÜŞÜKLÜĞÜ

- 2020 yılında ise beklenen canlanma yaşandı.

Ölümcül bir salgın hastalığın her tarafı sardığı bir zaman sürecinde borsaların hızla yükselmesinin ve yatırımcı sayısının hiç olmadığı kadar artmasının sebepleri nelerdir?

- 2020 yılı pandemi koşulları dünya ve Türkiye ekonomisinde belirleyici oldu. Uluslararası ticaret durma noktasına gelirken dünyada ve Türkiye'de talepte önemli bir düşüş yaşandı. Başta hizmet sektörü olmak üzere üreticiler, sanayi sektörü de ekonomideki daralmadan olumsuz etkilendi. Ekonomideki durgunluğun önüne geçmek için verilen parasal teşvikler ve karşılığında ertelenen harcamalar, ertelenen yatırımlar etkisini likidite bolluğu olarak gösterdi. Dünya ve Türkiye'de faizlerin düşüklüğü de yatırımcıların alternatif getiri arayışlarını arttırdı. Bu arada düşen şirket değerleri de yatırımcıların Borsalara olan ilgisini arttırdı.

Dolayısıyla bol likidite, evde kal dönemiyle beraber artan dijital işlem ortamı ve borsalarda dijital platformlarda kolay işlem yapabilme olanağı dikkatleri ve birikimleri Borsalara çekti.

► EKSIK BİLGİYLE YATIRIM YAPIYORLAR

Türkiye'deki yeni yatırımcı profiline baktığımızda 2020 yılında iki katına çıkarak 2 milyonu aşan yatırımcı

sayısıyla özellikle genç yatırımcıların Borsa ile ilgilenmeye başladığını görüyoruz. Borsanın kurulduğu 1986 yılından bu yana ulaşılan en büyük yatırımcı sayısı ile karşı karşıyayız ve büyük ölçüde de yerli yatırımcının ilgisi olduğunu görüyoruz. Yeni yatırımcılar, davranış biçimi olarak kısa vadeli yatırımcılar. Hisse senedini elde tutma vadeleri 1 ayı geçmiyor. Kısa sürede yüksek kazanç peşinde koşan ve büyük ölçüde de eksik bilgiyle yatırım yapan bir profille karşı karşıya olduğumuzu görüyoruz. Kuruluşundan itibaren bu piyasanın içinde olan bir kişi olarak yatırımcı sayısındaki artış ve sermaye piyasalarına olan ilgiden çok memnun olmakla birlikte sermaye piyasalarının riskli yatırımlar olduğunu ve kulaktan duyma veya sosyal medya yoluyla bilgilendirme ile yapılmaması gerekliliğini bir kere daha hatırlatmak gerekli diye düşünüyorum. Yatırımcılar risk getiri analizini mutlaka yapmak zorundalar, bu konuda yetkin değillerse danışmanlık almak zorundalar. Borsadaki özellikle derinliği olmayan hisselerdeki yüksek fiyat artışları ve hareketlilik maalesef biraz da bu bilinçsizlikten kaynaklanmakta ve sonrasında yatırımcılarını üzebilecek sonuçlara yol açma potansiyeli taşımaktadır.

► BALON BÜYÜME DEĞİL

- Dünya borsalarının bir balon gibi şiştiği eleştirileri hakkında neler söylemek istersiniz?

- Türkiye ve dünyada borsalardaki bu hareketliliği balon olarak nitelendirmek doğru değil diye düşünüyorum. Çünkü ekonomiler karar alıcılar tarafından durgunluktan çıkmak için sektörel bazda ve genel anlamda destekleniyor. Bundan sonraki süreçte bu teşvikler ve bu süreçte alınan önlemlerle birlikte sektörel bazda önemli büyümeler yaşayacak şirketler ve sektörler olacak. Bundan sonraki süreçte yatırımcıların bunun bilincinde olarak yine bahsettiğim gibi bilinçli tercihlerle doğru şirket seçimleri yaparlarsa kazanmaya devam edeceklerdir. Unutmayalım her kriz aynı zamanda fırsatlar yaratır ve kriz döneminden çıkış şirketler ve ülke ekonomileri için büyüme demektir.

Önemli olan spekülasyon kazançlar beklemeden ve hisse senedi yatırımlarının uzun vadeli yatırımlar olduğundan hareketle rasyonel kararlarla Borsada işlem yapılmasıdır. Borsa kısa vadeli oyun alanı değildir. Böyle görenler için sonucun genellikle hüsrana olduğunu geçmiş tecrübelerimizden biliyoruz. Üstelik

hem yatırımcılar hem de halka arz yapan şirketler açısından.

► HALKA AÇILMANIN YARARLARI

- halka açılmak şirketlere ne gibi faydalar sağlıyor?

- Halka açılmak şirketler açısından düşük maliyetli uzun vadeli fon yaratmanın en doğru yöntemidir. Şirketler halka arzın başlangıç maliyetleri dışında bir fon maliyetine katlanmadan sermaye piyasalarından kalıcı fon yaratırlar. Ayrıca Borsa

Yeni yatırımcılar, davranış biçimi olarak kısa vadeli yatırımcılar. Hisse senedini elde tutma vadeleri 1 ayı geçmiyor. Kısa sürede yüksek kazanç peşinde koşan ve büyük ölçüde de eksik bilgiyle yatırım yapan bir profille karşı karşıya olduğumuzu görüyoruz.

kotunda olmak şirket ortaklarına ikincil halka arzlar yoluyla likidite yaratır. Bunun dışındaki faydalarını da şöyle sıralayabiliriz:

- Güçlenen sermaye yapıları ve ortaya çıkan güçlü mali yapıyla alternatif finansman imkanlarına daha kolay ve daha düşük maliyetlerle ulaşabilirler.
- Şirket değeri, ortaklar dışında objektif bir platformda belirlenir.
- Müşterileri, paydaşları açısından daha şeffaf daha güvenilir bir yapıya sahip olurlar ve bu sayede ulusal ve uluslararası platformlarda güvenilirlikleri artar, daha prestijli bir yapıya kavuşur ve bunun artlarından faydalanma imkanları doğar.
- Marka bilinirlikleri artar, ürün ve hizmetlerine talep yaratır.
- En önemlisi de özellikle aile şirketleri için sermaye piyasasında olmanın gereklilikleri nedeniyle kurumsallaşma sayesinde sürdürülebilirlikleri sağlanır.
- Türkiye'de şirket yapılanmalarına bakıldığında aile şirketlerinin çoğunlukta olduğu ve ilk ya da ikinci kuşak takiben süreklilikte sıkıntılar olabildiği görülmektedir. Halka açılan şirketler kurumsallaşma, kurumsal yönetim ilkelerinin içselleştirilmesi paralelinde profesyonelleşir ve sürdürülebilirlik koşullarını sağlar hale gelirler. Kısacası halka açılmak demek şirketlerin gerek sermayedarları gerekse tedarikçileri, paydaşları açısından sürdürülebilirlik

GONG ZAMANI

konusunda önemli aşama kaydetmiş, ulusal ve uluslararası platformlarda kredibilitesi artmış, marka bilinirliği yükselmiş ve dolayısıyla verimliliği artmış şirket olma yolunda atılmış önemli bir adımdır. Halka açılan şirketlerde nitelikli insan kaynağına ulaşmak da daha kolay olmaktadır.

► KAYNAK İHTİYACINDAN

- 2020'de 8 şirketin halka açılmasının ve çok sayıda şirketin de halka açılmaya hazırlanmasının nedeni, yatırımcının çok olduğu bir dönemde uzun vadeli uygun bedelli fon sağlamak mıdır?

- Halka arzlara sadece 2020 yılı çerçevesinde bakarsak bu 8 halka arzın bir kısmı daha önceden hazırlanıp uygun koşulları bekleyen halka arzlar olmakla beraber bir kısmı da pandemi koşullarında artan kredi maliyetleri, krediye ulaşmadaki zorluk, daralan iç ve dış piyasa nedeniyle ortaya çıkan kaynak ihtiyacından kaynaklanmıştır.

► HALKA AÇILMANIN DA KOŞULLARI VAR

- Bu uygun koşullar halka açılmak isteyen her şirket için geçerli olacak mıdır?

- Sermaye piyasası mevzuatı halka açılma koşullarını belirlerken, Borsada yaptığı düzenlemelerle şirketlerin kota alınması ve Borsada şirketlerin işlem göreceği piyasaları belirlemiştir. Bu çerçevede şirketler kendi ihtiyaçları çerçevesinde halka arz çalışmalarını danışmanlar ve aracı kurumlar aracılığı ile yürütürler.

Halka arzlar açısından piyasa koşullarının uygun olduğunu söyleyebiliriz. Ancak unutulmamalıdır ki faaliyet gösterilen sektör, şirketin mali yapısı, yönetim anlayışı halka arza neden ihtiyaç duyulduğu ve mevzuatın gereklerinin yerine getirilmesi konusunda şirketlerin halka açık şirket olma konusundaki düzenlemelere uyum sağlayabilirliği çok önemlidir.

Bu anlamda Sermaye Piyasası Kurulu ve Borsa İstanbul A.Ş.'nin izin sürecindeki mali ve hukuki incelemesi oldukça detaylıdır. Halka açılma sonrasında da şirketler yine mevzuattan kaynaklanan ek yükümlülüklerle karşılaşmaktadır.

► HALKA ARZLARA İLĞİ GÖSTERİYORLAR

- Yatırımcıların büyük ölçüde yerli olduğu görülüyor. Yabancı yatırımcının halka açılma furysında tutumu nedir? Yatırımcı sayısındaki bu çok hızlı artışın nedenleri nelerdir?

- Evet. 2020'de Borsadaki şirketlere yatırım yapanlar büyük ölçüde yerli yatırımcılar oldu. Borsanın yeni yatırımcıları özellikle de halka arzlara çok ilgi gösteriyorlar.

Yapılan halka arzlardan birinde arz edilen tutarın 139 kat üstünde talep geldi. Bu anlamda halka arz edilen şirketlere çok fazla talep geliyor.

Teknolojik gelişim nedeniyle Borsada işlem yapmanın kolaylaşması, düşük faiz oranları nedeniyle alternatif getiri arayışı, halka açılan şirket hisselerinin gösterdiği

performans yerli yatırımcıları Borsaya getirdi.

► KOBİ'LER HALKA AÇILMAYI GÜNDEME ALMALI

- KOBİ'lerin halka açılma olanakları var mıdır?

Hangi koşullarla nasıl halka açılabilirler?

- Türkiye ekonomisinin bel kemiği KOBİ'lerdir. Yıllar içinde Türkiye ekonomisinde yaşanan dalgalanmalar KOBİ'lerin direncini artırmış ve daha esnek yönetim modelleri geliştirerek değişen koşullara uyum sağlamada başarılı olmaları sonucunu doğurmuştur.

Özellikle KOBİ ölçekli şirketlerde sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi, kurumsallaşma, uluslararası sermayeden pay alabilmeleri, marka bilinirliklerinin artması, yatırımlarının finansmanında ucuz maliyetli kaynak bulabilmeleri açısından halka arzlar veya diğer sermaye piyasası enstrümanlarıyla sermaye piyasasından kaynak sağlamlarını çok önemli görüyorum.

Ekonominin globalleştiği bir Dünyada yaşıyoruz. Ekonomik anlamda sınırlar kalkmış durumda. Halka arz, beraberinde getirdiği kurumsallaşma ile birlikte KOBİ'ler için büyümenin sağlanması anlamında çok önemli bir başlangıçtır.

Özellikle içinde bulunduğumuz elverişli piyasa koşullarında KOBİ'ler halka açılmayı gündemlerine almak zorundadır. Yabancı kaynakla yapılan yatırımlarla büyüme şirketlere çok maliyetler yüklemekte ve yatırımlarının verimliliğini azaltmaktadır.

Dolayısıyla yatırım yapmak, büyümek özellikle de yurt dışına açılmak isteyen, yüksek kredi maliyetleri nedeniyle işletme sermayesi ihtiyacı olan şirketler mutlaka sermaye piyasası ürünlerinden, öncelikle de halka arz imkanından faydalanmalıdır.

► HALKA AÇILMAK BİR KÜLTÜRDÜR

- Halka açılmayı hedefleyen şirketlere neler önerirsiniz?

- Buraya kadar halka arzın faydalarını detaylı bir şekilde konuştuk. Biraz da halka açılma süreci ve sonrasında ele almak lazım. Halka açık olmak bir kültürdür. Ve halka açılmak bir süreci gerektirir. Halka açılmayı isteyen şirketler öncelikle bu süreci içselleştirmeli ve sermaye

GONG ZAMANI

piyasası mevzuatından doğan gereklilikleri yerine getirmelidir. Bu süreçte en önemli konu kurumsallaşma, kurumsal yönetim ilkelerinin içselleştirilmesidir. Şirketler açısından bu uyum süreci aynı zamanda sürdürülebilirliğin de gereğidir. Başka bir deyişle şirketlerin varlıklarını sağlıklı bir şekilde sürdürebilmeleri için zaten içselleştirmeleri gereken bir kurallar bütünüdür.

Halka arz ve sermaye piyasasına tabi olma bu süreci şirketlere bir disiplin şeklinde sağlamaktadır. Başka bir deyişle halka arz şirketlere bir kerelik uzun vadeli kaynak sağlama yolu olarak görülmeyip şirketler için sağlıklı finansal yapı ve kurumsallaşma anlamında önemli bir araç olarak görülmelidir.

► YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ YERİNE GETİRMELİ

- Halka arz edilen ve BİST pazarlarında hisseleri işlem gören şirketlerin zaman içinde karşısına çıkan sorunlar, sıkıntılar, borsadan ayrılmak isteyenler var mıdır?

- Gerekli koşullar sağlanarak yapılan halka arzlar piyasada kalıcı olmakta ve halka açık olmanın faaliyetleri üzerindeki olumlu etkilerini yaşamaktadırlar. Ancak sadece halka arz izni sürecinde özenli olup sonrasında sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülükleri yerine getirmeyen şirketler Borsa da kalmakta zorlanmakta ve gerek SPK gerekse Borsa İstanbul'un denetimlerinde başarısız olmakta, daha alt pazarlara düşmek veya Borsa kotundan çıkmak gibi yaptırımlarla karşılaşabilmektedir.

Ayrıca düşük halka arz oranları da şirketlerin Borsada oluşan değerlerinde sıkıntı yaratabilmektedir.

► BU İLGI SÜREKLİ KILINMALI

- Aslında bugünkü ortam, sermaye piyasaları açısından uzun yıllardır özlenen bir ortam. Daha da yaygınlaşması, sermaye piyasalarının köklü, güçlü bir yapıya kavuşması için yapılması gerektiğini düşündüğünüz düzenleme, karar, önlem veya teşvikler var mıdır?

- KOTEDER olarak sermaye piyasaları açısından içinde bulunduğumuz dönemi hem yatırımcılar hem de şirketler açısından pozitif bir dönem olarak değerlendiriyoruz. Yatırımcı sayısındaki artış devam edebilir ama 2020 deki kadar hızlı olmayacaktır. Öte yandan halka arz için hazırlanan ve Sermaye Piyasası Kurulu ve Borsaya başvuran çok sayıda şirket olduğunu da biliyoruz. Ekonomideki gelişmelere bağlı olarak arz ve talep bir noktada dengelenecektir.

Önemli olan bu yatırımcıların kaybedilmemesi ve yeni halka arzların Borsaya değer katacak halka arzlar olmasıdır.

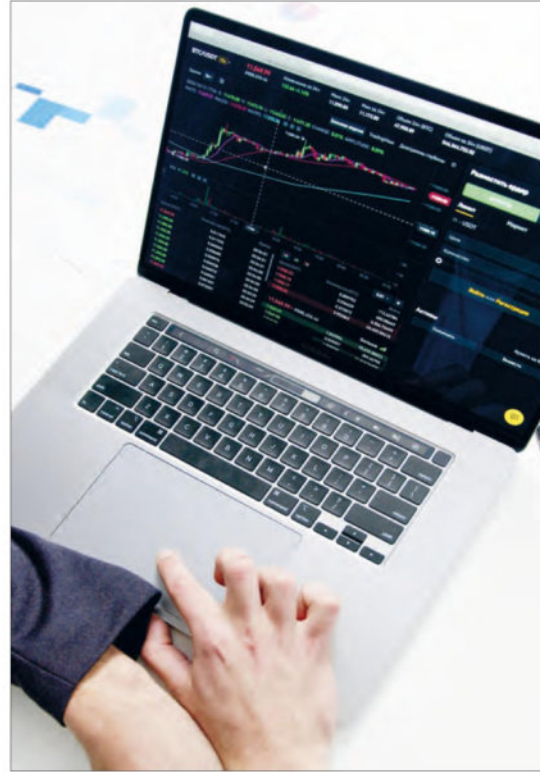
Bu anlamda başta piyasanın düzenleyici ve denetleyici kurumları olan Sermaye Piyasası Kurulu ve Borsa İstanbul A.Ş. olmak üzere aracı kurumlar, danışmanlar, denetim şirketleri ve halka açılmak isteyen şirketlere görevler düşmektedir.

Kamu kurumları halka arz süreçleri ve yatırımcıların bilgilendirilmesi konusunda düzenlemeleri beklentiler çerçevesinde gerçekleştirirken, aracı kurumlar halka açılacak şirketlerin seçimi ve değerlemesi konusunda gerekli özeni göstermek zorundadır. Ayrıca yatırımcılar da risk getiri analizlerini doğru yapıp, sosyal medya hesapları ve günlük söylentilerle değil araştırma raporları ve danışmanlık alarak yapmak durumundadır. Denetim ve danışmanlık şirketleri de şirketlere şeffaflık ve sürecin doğru yönetilmesi anlamında gerekli desteği vermek durumundadırlar.

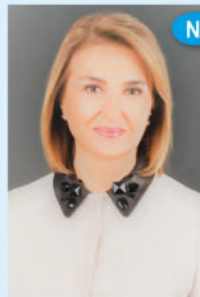
► EKONOMİK VE HUKUKİ REFORMLAR ÖNEMLİ

Ana başlık ise, dünyada ve Türkiye'de pandeminin ekonomiler üzerindeki etkilerinin henüz tam anlamıyla ölçülemiyor olmasıdır. Mevcut durumda likidite, düşük faizler ve ekonomilerde sektörel bazda da olsa toparlanma sinyalleri Borsanın lehinedir.

Özellikle Türkiye sermaye piyasaları için konuştuğumuzda ise yapılanların yanı sıra açıklanması beklenen ekonomik ve hukuki reformların yabancı yatırımcılar üzerindeki etkisini çok önemli görüyorum. Daha büyük montanlı halka arzlar sermaye piyasasını derin-

leştirilecek ve bunu karşılayacak boyutta yerli ve yabancı kurumsal talepler ve tabii ki ekonomideki iyileşmeler ve normalleşme süreci daha güçlü sermaye piyasaları için önemli ve gereklidir. •

NALAN ERKARAKAŞ KİMDİR?

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat ve Maliye Bölümü bitirdi. Daha sonra The Wharton School Sermaye Piyasası Sertifika Programı'nı tamamladı. Sermaye Piyasası Kurulu'nda uzmanlıkla başladığı meslek yaşamında bir çok banka, portföy yönetimi şirketi, Yatırım ve

Menkul Değerler şirketi ile çeşitli şirketlerde Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yaptı. Halen, Grant Thornton Türkiye Kurumsal Finansman Bölümü Partneri ve Bursa Çimento Fabrikası A.Ş. Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapıyor. KOTEDER Başkanı ve KOTEDER Akademi kurucusu Erkarakaş, TÜGIAD, TKYD, BAKYD derneklerinin üyeliği ile TOBB Sermaye Piyasaları Meclisi Üyeliğini de sürdürüyor. Yılın Yöneticisi ve Yılın Başarılı İş Kadını ödülleri kazandı.

İSO Türkiye İmalat PMI Şubat 2021'de 51.7 oldu

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO)**

Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Şubat 2021 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50.0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI şubatta üst üste dokuzuncu ay eşik değer 50.0'nin üzerinde gerçekleşerek faaliyet koşullarındaki iyileşmenin sürdüğü yönünde sinyal verdi. Ocak'ta 54.4 olarak ölçülen PMI, şubatta 51.7'ye gerileyerek sektörün performansında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Faaliyet koşullarında gözlenen genel iyileşme, Covid-19 salgınının süregelen etkileri altında yeni siparişlerde yaşanan yavaşlamaya rağmen gerçekleşti. Bu arada, yeni ihracat siparişleri ise üst üste ikinci ay artış kaydetti. Yeni siparişlerdeki yavaşlama ve hammadde arzındaki sorunlara rağmen, talep tarafında gözlenen bazı iyileşme işaretleri, imalatçıların üretimi artırmasında rol oynadı.

GÖRÜŞ

VAHAP MUNYAR

Ailesiyle aynı mahallede oturan toplantıdan çıksın

Malatyalı İş İnsanları Derneği'nin (MİAD) 6-7 yıl önce düzenlediği bir toplantının ana konuşmacısı, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi'ne damga vuran öğretim üyelerinden Prof. İlhan Erdoğan, söze şöyle girdi:

- **Aranızda aile şirketinde ortak olduğu babası, abisi, kardeşi, amcası yani aile bireyleriyle bırakın aynı apartmanda ikamet etmeyi, aynı mahallede oturanlar varsa, bu toplantıyı boşuna izleyip zaman kaybetmesin. Onların beni dinlemelerine gerek yok.**

Yunus Akdaş başkanlığındaki MİAD yönetimi, derneğe katkısını, desteğini hiçbir dönem esirgemeyen Prof. İlhan Erdoğan'dan üyelerine konferans vermesini rica etmiş, konu başlığı da şöyle belirlenmişti:

- **Aile İşletmelerinin Geleceği...**

Prof. Erdoğan, çok sayıda aile şirketine "aile anayasası" yazımında önderlik ediyor, "yönetim danışmanlığı" veriyordu.

Prof. Erdoğan'ın aile işletmelerinde gözlemlediği önemli sıkıntılardan biri aile fertlerinin işte, evde hep bir arada olmalarından kaynaklanıyordu. O nedenle söze o noktadan girmişti:

- **Ortağınız aile fertlerinizle aynı mahallede bile oturuyorsanız beni dinlemenize gerek yok.**

Toplantıyı izleyenler arasında MİAD yönetiminde de görev alan Alcas Metal A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Yılmaz da vardı.

Mehmet Yılmaz, abisi ve Alcas Metal Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Yılmaz'ın oturduğu sitede hemen yanı başında yeni villa satın almış, bakım-onarım için çalışmaları başlatmıştı.

Prof. İlhan Erdoğan'ın

sözleri üzerine toplantıdan çıktı, villayı alımına aracılık eden emlakçıyı aradı:

- **Bizim villayı hemen satışa çıkaracağız.**

Emlakçı şaşırıldı:

- **Mehmet Bey, hayırdır? Villayı daha yeni aldınız. Ustalar sizin isteğinize göre villada düzenlemeler yapmak üzere çalışmaya başladılar. Emin misiniz satma kararınızda?**

Mehmet Yılmaz, kesin kararını vermişti:

- **Biliyorum arkadaş. Evet, villayı beğendik ve yeni aldık. Şimdi vazgeçtim. Satmak istiyorum. Bir an önce müşteri bulmaya bakın.**

Mehmet Yılmaz, bu anısını geçenlerde Alcas Metal'in Çorlu'daki fabrikasını birlikte gezerken anlattı:

- **Alcas Metal'in temellerini 1991 sonunda abimle birlikte attık. Şirketimizde çalışanlar arasında akraba yok. Sadece yeğenim, yani abimin oğlu işe başladı. Onu da tepeden inme bir göreve getirmedik.**

O sırada abisi Abdullah Yılmaz da sohbe katıldı:

- **Kurumsallaşma konusunda eğitimler aldık, almaya da devam ediyoruz. Şirketimizin hisselerini halka açmanın da kurumsallaşmamıza önemli katkı yapacağını düşünüyoruz.**

Mehmet Yılmaz'ın yeni aldığı villayı, Prof. İlhan Erdoğan'ın konferanstaki bir cümlesi üzerine hemen satışa çıkarması, Alcas Metal'in ortaklarının kurumsallaşma yolundaki niyetini ortaya koyan önemli bir örnek değil mi?

Abdullah Yılmaz, Vahap Munyar, Mehmet Yılmaz (soldan sağa).

Eldeki 'kan' gürbüze mi yoksa yaşama şansı olmayana mı verilecek?

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, geçenlerde yaptığımız sohbette kriz dönemlerinde gündeme gelen destekler üzerinde durdu:

- Yaşama şansı olmayan şirketler için, "hadi yaşatalım" dedikçe kaynakları doğru kullanmamış oluyoruz.

Şu soruyu ortaya attı:

- Eldeki "kan"ı gürbüz, koşma şansı olana mı, yoksa yaşayamayacağını bildiğimize mi harcayacağız?

Yanıtını şöyle verdi:

- Elbette gürbüz, koşma şansı olana vermek daha doğru olur. Umut vadedene destek vermek gerekir.

COVID-19 krizinin etkilerini değerlendirirken şu saptamayı yaptı:

- "Kol kesme"ler olmak durumunda.

O döneme doğru gidiyoruz. Önümüzdeki dönemde kan da göreceğiz, düğün de.

Ardından şu noktanın altını çizdi:

- 2021'in en önemli sorunlarından biri "kaynak sorunu" olacak...

Bu dönemde sermaye piyasalarından kaynak kullanılmasının daha doğru yöntem olduğunu kaydetti:

- Ülkemizde finansman yönetimi ağırlıklı olarak bankacılık sektörüne bağlı. Bunun kırılması lazım.

Bunun formülünü şöyle özetledi:

- Halka açılmak.
- Kendi paranla özkaynağı güçlendirmek.
- Yabancı sermaye çekip ortak almak.

Son dönemlerde çok sayıda şirketin hisselerini halka açma kuyruğuna girmesi iyiye işaret olsa gerek değil mi?

Saç ektireni bizim otele almıyoruz

Gürbaşılar Otomotiv Yönetim Kurulu Başkanı **Adnan Başdemir**'in ofisinde Torunlar GYO Yönetim Kurulu Başkanı **Aziz Torun**'la karşılaşınca yakın dönemde açılan Hilton Mall of İstanbul'daki doluluk oranını sordum, yanıtladı:

- Otelimizde yüzde 45-50 doluluk söz konusu.

Müşterilerin yerli-yabancı oranını merak ettim, paylaştı:

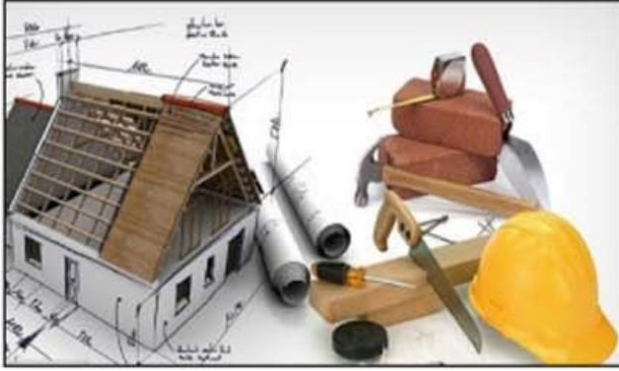
- Çoğu yabancı ve sağlık turisti.

Ardından ekledi:

- Yalnız saç ektirmeye gelen sağlık turistini otele almıyoruz.

Nedenini sordum, anlattı:

- Saç ektirme operasyonunu yeni geçirenler yatakları mahvediyormuş. Biz de onları otele almak istemiyoruz.

Türk Yapı Malzemeleri Sektörü 2021 yılı Şubat ayında gerçekleştirdiği 2,1 milyar dolarlık ihracatla bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 22'lik bir artış yakaladı. İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) Türk Yapı Malzemeleri Komitesi Başkanı Serdar Urfalılar, "Sektör olarak ihracatımızı bu dönemde daha da yukarı seviyelere çektik. Amacımız sürdürülebilir ihracatla ülke ekonomimize katkı sağlamak." dedi.

Türk Yapı Malzemeleri Sektörü 2021 yılı Ocak-Şubat döneminde 3,9 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdi. İDDMİB Türk Yapı Malzemeleri Komitesi Başkanı Serdar Urfalılar, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12'lik bir artış yakaladıklarını vurguladı.

EN ÇOK İHRACAT BİRLEŞİK KRALLIK, İSRAİL VE ALMANYA'YA

Sektör verilerini değerlendiren Urfalılar, "Sektör olarak ihracatımızı bu dönemde daha da yukarı seviyelere çektik. Amacımız sürdürülebilir ihracatla ülke ekonomimize katkı sağlamak. Türk Yapı Malzemeleri Sektörü olarak 2021 yılı Şubat ayında gerçekleştirdiğimiz 2,1 milyar dolarlık ihracatla bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 22'lik bir artış yakaladık. Şubat ayında en çok ihracat gerçekleştirdiğimiz ilk 3 ülke sırasıyla Birleşik Krallık, İsrail ve Almanya oldu. Sektör olarak 2021 yılı Ocak-Şubat döneminde ise 3,9 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdik. Geçen yılın aynı dönemine göre ise yüzde 12'lik bir artış yakaladık." dedi. Urfalılar ayrıca 2021 yılı Şubat ayında 191 ülkeye ihracat

Yapı Malzemeleri Sektöründen Şubat ayında 2,1 milyar dolarlık ihracat Salgın dönemini atlattı, ihracatta yükselişe geçti

gerçekleştirdiklerini vurguladı.

AFÇFTA VE TÜRK YAPI MALZEMELERİ SEKTÖRÜ İÇİN YENİ FIRSATLAR

Afrika Birliği, bünyesindeki üye devletlerin 54 tanesiyle birlikte ortak problemlerine hep birlikte çözüm getirebilmek amacıyla dünyanın en büyük serbest ticaret alanı olacak AfCFTA (African Continental Free Trade Area) antlaşmasına imza attılar. Antlaşma kapsamında ortak bir pazar oluşturmak, kıta ülkeleri olarak entegrasyonu sağlamak, işgücünün serbest dolaşımı ve ülkelerin sosyoekonomik durumlarının iyileştirilmesi amacındalar. Afrika kıtasındaki birçok ülke gelişme aşamasında oldukları için altyapı yatırımlarına ihtiyaç hat safhada, bununla birlikte dünyada en hızlı nüfus artış hızına sahip kıtası olması bakımından da konut ihtiyacı kaçınılmaz. Dünya inşaat sektörünü domine eden ülkelerden birisi olarak son 20 yılda bu kıtadaki ihtiyacı görüp buradaki yatırımlarımıza hız verdik. Ancak inşaat sektöründeki en büyük rakibimiz Çin'de aynı şekilde bu pazarı gördü ve onlar da yatırımlarına hız verdi. Bununla birlikte Çin'e karşı kullanabileceğimiz önemli kozumuz var. Öncelikle Türkiye'nin Afrika ülkeleriyle geçmişten gelen bir kültürel bağı var ve Türkiye bölgede vahşi kapitalist ve emperyalist olarak değil dost ülke olarak tanınıyor. O sebeple bölgenin ülkemizdeki tanıtımı daha iyi yapıлып ülkemiz firmalarının Afrika'ya yönlendirilmesi ve antlaşmayla birlikte oluşacak yeni pazarlardan büyük paylar elde etmemiz gerekiyor. Bu konuda İDDMİB olarak çalış-

malarımızı hızlandırdık. Bölgenin tanıtılması ve fırsatların firmalarımıza doğru anlatılabilmesi amacıyla bölgede etkili olan kurumlarla ortak webinarlar ve sanal satın alma heyetleri planladık. Önümüzdeki aylarda bu planlarımızı büyük bir imtina ile hayata geçirmeyi hedefliyoruz.

NAVLUN FİYATLARI VE KONTEYNER KÜRESEL SORUN

İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan PMI verilerini değerlendiren Urfalılar, "Açıklanan verileri bir önceki ayla kıyasladığımızda bir azalma gözlemlense de aslen artış trendi bütün olumsuzluklara rağmen devam ediyor. Pandemi sürecindeki bütün olumsuzluklara rağmen son aylarda ülkemizdeki ekonomik istikrar ve iyileşmenin artması ile birlikte iyi bir artış trendi yakaladık. Ancak bu ayın geçen aya göre azalış göstermesinde dâhili sebepler değil daha çok harici sebepler başı çekiyor. Firmalarımızın bu dönemde yaşadığı en büyük sıkıntılardan birisi dolardaki düşüşe rağmen hammadde teminindeki güçlükler. Bu sürecin de en büyük sebebi navlun piyasasındaki küresel sıkıntı. Dünya çapında hem gemi seferleri hem de konteyner bulma konusunda büyük sıkıntılar yaşanıyor. Pandemi ilk başladığında ticaretin aşırı yavaşlamasıyla birlikte gemi seferleri ve konteyner miktarları azaltılmıştı. Ancak en fazla hammadde ithal ettiğimiz Çin'in kendini çabuk toparlamasıyla birlikte Çin'den mal talebinde patlama yaşandı. Bununla birlikte navlun fiyatları astronomik rakamları gördü ne yazık ki. Bu sürecin yaza kadar devam etmesi bekleniyor." diye konuştu. (İDDMİB)